

VÄNSTERPARTIET VILL HA BRA SKOLOR I HELA KOMMUNEN!

Historien om en onödig utredning

För 1,5 år sedan beslutade bildningsnämnden i kommunen att "utreda ett förslag till struktur för en likvärdig skola bestående av hög kvalitet på undervisningen". Detta gjordes samtidigt som det ena nedskärningsförslaget efter det andra lades fram. Att alla partier stod bakom beslutet hade nog olika skäl. För Vänsterpartiet var det ett sätt att försöka få fram fakta om behoven i skolan för att bromsa nedskärningarna. För andra var det kanske ett sätt att få stöd för dem.

Vinnare av upphandlingen blev konsultfirman Sweco. I uppdraget från kommunen sas bland annat att utredningen ska ta särskild hänsyn till *närhetsprincipen*, särskilt för yngre barn och elever. Vi konstaterar att utredningen inte gjort det.

När vi ser vad Sweco kommit fram till i ett antal liknande skolstrukturutredningar som de gjort i andra kommuner blir det ingen överraskning att förslaget raderar ut alla skolor på landsbygden utanför serviceorterna. Samma förslag om nedläggningar och centralisering till större skolor återkommer i utredningarna, ibland med exakt samma formuleringar. Kommunen betalar 645 000 kronor för en "utredning" som inte ger några fördjupade kunskaper om elevunderlag och skolresultat i kommunen och där resultatet verkar förutbestämt. Det var ett stort misstag att på detta sätt lägga ut uppdraget på Sweco.

"Att säkerställa likvärdighet och pedagogisk kvalitet är avgörande faktorer för att säkra skolans måloppfyllnad", skriver Sweco helt riktigt. I utredningen betyder det *ju större skolor - desto bättre*. Något underlag om ev. brister i den pedagogiska kvaliteten i våra skolor presenteras inte. Tvärtom kan vi se att de hävdar sig bra i jämförelse. Vi ser också att lärartillgången är bra jämfört med riket.

Enligt SKR:s rapport "Om sambandet mellan skolstorlek och studieresultat" (2018) är resultaten något bättre i större skolor. Men skillnaderna är små och de beror också till stor del på andra faktorer, som föräldrarnas utbildningsnivå och inkomst eller födelseland. Vi får ingen information i utredningen om skolresultaten skiljer sig mellan olika stora skolor i kommunen. Oavsett detta utgår Sweco från att det ska finnas minst två parallellklasser per årskurs och att varje klass ska ha minst 15 elever. Enkel matematik ger då att en F-6-skola *måste* ha mer än 210 elever. Enligt SKR-rapporten har dock ca 53% av skolorna färre elever och ca 25% av eleverna går i just sådana mindre skolor. Endast ca 7% av eleverna i Sverige går på de jätteskolor med mer än 700 elever, som förvaltningschefen Kristina Rastbäck i ÖA kallade normala!

Utifrån detta föreslår Sweco en slakt av många av våra landsbygdsskolor. Men kravet om hänsyn till närhetsprincipen då? Det avfärdas utifrån vikten av att ha "kompisar och ett socialt sammanhang". Ja, man säger t o m att kommunens grundläggande värderingar och styrdokument innebär att det är viktigt att "erbjuda" (!) större upptagningsområden som ökar möjligheterna till "flexiblare placering" av eleverna. Flexiblare för vem? Det är tydligt att det inte är något problem för Sweco att barnen får längre till skolan. Många barn åker ju redan skolskjuts! "De får en längre väg till skolan men skillnaden blir *förmodligen* (vår kursivering) inte så stor." Restiden "bör" hamna inom skolskjutsreglementets gränser. Och vad säger detta reglemente? Jo att "restid över 80 minuter per resa bör undvikas". Då ska vi komma ihåg att fr o m 2020 så har kommunen ökat den längsta väntetiden i skolan från 45 till 60 minuter. Och börjat tillämpa detta mera strikt.

Swecos förslag handlar inte bara om nedlagda skolor. Ännu fler förskolor berörs. Om förskolorna i Övre Bygden och Skorped läggs ner enligt förslaget blir förstas restiderna för de minsta barnen helt

orimliga. Behöver vi tillägga att ingen analys av klimatkonsekvenser och kostnader orsakade av ökade resor finns med i rapporten?

Det finns många andra intressanta frågor som Sweco-rapporten tar upp och där slutsatserna kan ifrågasättas: lokalytor, äldre skolor med stora ytor per barn kontra mindre, ”moderna” skolor, kostnader, personalförsörjningen och annat. Än mer intressant är att man helt missar sambandet mellan skolstrukturen och det mål vi har i kommunen om att utveckla landsbygden, att hela kommunen ska leva. Vi ska ha både bra skolor för barnen och fungerande samhällsservice på landsbygden. Klimatkrisen vi lever i nu gör det nödvändigt att ställa om vårt sätt att leva, konsumera och producera. Att satsa på vår landsbygd, inte minst inlandet, är den kanske viktigaste förutsättningen för att den omställningen ska lyckas.

Vänsterpartiet kommer att fortsätta att kämpa för att alla som bor i vår kommun ska ha nära till bra förskolor och skolor.

Vi kämpar för alla barns rätt till en bra lärmiljö och en utveckling av skolorna på såväl landsbygden som i tätorterna.

Vi kämpar för en utveckling av landsbygden.

Vi kämpar för ett jämlikt samhälle där vi gemensamt **och solidariskt finansierar skolan och övrig välfärd så att den finns där vi bor och behöver den.**

Vänsterpartiet Örnsköldsvik

Uttalande av årsmötet den 30 januari 2021.